Pedagogisch beleidsplan
2 – 4 jaar

de Rode Schouw

DAT PAST BIJ JOU!

Inhoudsopgave

ALGEMENE INLEIDING 3
1. Veiligheid en welbevinden (emotionele veiligheid) 4
1.1 Vaste groep 4
1.2 Complimentjes geven 5
1.4 Dagindeling 6
1.5 Voedingsbeleid 7
1.7 Dagritme kaarten: 8
1.9 Hygiëne 8
2. Samenwerken met ouders 9
2.1 Mentorschap 9
2.2 Wennen, begroeten en afscheid nemen 10
2.3 Brengen en halen 10
2.4 Bijzondere gebeurtenissen 11
2.5 Opmerkingen/ Klachten 11
3. Ontwikkelingsgericht werken/ VE (voorschoolse educatie) 11
3.1 Ontwikkelingsstimulering 11
3.2 Indeling en inrichting 13
3.3 Zindelijkheidstraining 13
3.4 Extra uitdaging 3+ 14
4. Persoonlijke competenties 14
4.1 Cognitieve competenties 15
4.3 Morele competenties (waarden en normen) 17
4.4 Motorische en zintuiglijke competenties 18
4.5 Communicatieve competenties 19
4.7 Begeleiding en zorg / doelgroepkinderen VE 20
5 Extra activiteiten 21
6 Extra dagdelen/ ruilen van dagdelen 21
7 Doorgaande lijn naar basisonderwijs 21
8 Het verlaten van de eigen stamgroep 21
8.1 Vaste stamgroep 21
8.2 Incidenteel gecombineerde groep 21
8.3 Incidenteel gecombineerde locaties 22
8.4 Borging emotionele veiligheid bij gecombineerde opvangdagen 22
9 Vier ogen principe 22
10 Inzet personeel en (het afwijken van) de BKR-regeling: 22
10.1 Roostertijden 22
10.2 Groepsgrootte 22
10.3 Afwijken van de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio) 23
10.4 Extra dagdelen 23
10.5 Vervanging 23
10.6 Achterwachtregeling 23
11 Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid 24
12.1 EHBO 24
12.2 Taalniveau 3F 24
13 Inzet overige volwassen 24
Beroepskrachten in opleiding 24

ALGEMENE INLEIDING

Dit pedagogisch plan is geschreven vanuit de visie van Peuteropvang de Rode Schouw en is van toepassing op de groep PO Mik 2 – 4 jaar (16 kindplaatsen)

Het pedagogisch beleidsplan is samengesteld aan de hand van de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK)

Voor de pedagogische professionals (verder ook wel PP of PP's genoemd) is het pedagogisch plan omgezet in werkinstructies. (K.H. 9.5.26)

Het is een hele stap als ouders om je kind(eren) te brengen naar een kinderdagverblijf en of peuteropvang. De verzorging en opvoeding van je kind(eren) zal je gaan delen met de pedagogische professionals. Dit zijn in eerste instantie vreemden waar je een vertrouwensband mee gaat opbouwen.

Eén van onze belangrijkste uitgangspunten is dat het 'vreemde' zo snel mogelijk verdwijnt. Dit zodat kinderen zich veilig en vertrouwd gaan voelen. Dit zorgt ervoor dat zij op meerdere ontwikkelingsgebieden zullen groeien. Hierdoor zullen de ouders ook ervaren dat de opvang een prettige plek is en zij met een goed gevoel naar hun werk kunnen gaan.

Als organisatie vinden wij het belangrijk dat ouders weten hoe een dag eruitziet; hoe we dingen aanpakken en waarom, kortom vanuit welke pedagogische visie we werken. Dit doen wij onder andere middels dit pedagogisch plan. Dit dient tevens als basis om van gedachten te wisselen over de opvoeding van kinderen in een groep.

Het pedagogisch beleid is door tot stand gekomen door:

- Het Pedagogisch kader van 0 tot 4 , is opgesteld vanuit de opvatting dat de kinder- en peuteropvang vaker als pedagogische voorziening wordt gezien;
- De beleidsregels zijn gesteld in de Wet Kinderopvang en de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK);
- In samenspraak met de pedagogische professionals;
- In overleg met de oudercommissie;
- Vier pedagogische doelen: emotionele veiligheid, persoonlijke- en sociale competentie en normen en waarden van Riksen-Walraven hierin verwerkt.

1. Veiligheid en welbevinden (emotionele veiligheid)

Veiligheid en welbevinden is voor Peuteropvang de Rode Schouw en de pedagogisch professionals (verder in dit document ook wel PP's genoemd) het belangrijkste uitgangspunt. Een kind moet zich in z'n omgeving veilig voelen, moet vertrouwen hebben in de mensen waarmee het omgaat, moet het gevoel hebben dat het kan zijn zoals het is en onvoorwaardelijk geaccepteerd wordt.
Een kind dat zich niet geborgen voelt, kan zich niet vrijuit ontwikkelen, kan niet onbevangen in de wereld staan, is geremd in het contact leggen, voelt zich niet gelukkig.
Pas vanuit een geborgen omgeving, wanneer het kind de zekerheid heeft dat de leiding er voor hem is wanneer het daar behoefte aan heeft, kan het kind zich verder ontwikkelen, kan het nieuwe stappen zetten, de omgeving verkennen en vriendjes maken.
Kinderen veiligheid en geborgenheid bieden in een peuteropvang, gaat bij Peuteropvang de Rode Schouw voor een groot deel "vanzelf": de pedagogisch professionals zijn er voor de kinderen, staan open voor de kinderen, benaderen hen op eigen niveau en scheppen een gezellige, open sfeer waarin ieder kind aan zijn of haar trekken komt.

1.1 Vaste groep

Bij Peutergroep Mik wordt ervoor gezorgd dat de kinderen in een "vaste" basisgroep geplaatst worden met daarbij een vast team van pedagogisch professionals met maximaal drie vaste gezichten vanaf 2 jaar.
Een vaste pedagogisch professional in een vaste stamgroep geeft continuïteit, zo kan er een relatie ontstaan. De pedagogisch professional is de spil tussen het kind, zijn omgeving (de ruimte) en andere kinderen. De pedagogisch professional zorgt ervoor dat het kind zich kan hechten, plezier kan maken, rust, ritme en regelmaat heeft. Alle invloeden van buitenaf worden door de pedagogisch professional gefilterd, het kind is daarin afhankelijk van haar/hem.

Wanneer de vaste pedagogisch professionals (2 of 3) het kind leren kennen, krijgen zij oog voor de behoeften van het kind en zullen zij het kind kunnen aanvoelen (sensitief) en adequaat reageren op zijn/haar behoeften (responsief).

Tijdens verlof, vakanties of ziekte (bij eventueel samengevoegde groepen) kan er een minder bekende gediplomeerde pedagogisch professional ingeroosterd worden. Dit kan een pedagogisch professional van een andere groep of locatie zijn.
Hierbij geldt dat

- Er standaard wel maar maximaal 2 of 3 vaste pedagogisch professionals is aan een kind zijn toegewezen.
- Er geen andere "vast gezicht" (pedagogisch professional) van het kind beschikbaar is.
- De afwezigheid van het "vaste gezicht" niet langer dan 4 aaneengesloten weken zal zijn. Wanneer dit wel het geval is (bijv langdurig ziek of zwangerschapsverlof enz) dan zal er een vaste invalkracht worden ingepland, die dan ook de mentortaken overneemt van de afwezige collega. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld via de ouderapp.

Hiermee borgen we dat de emotionele veiligheid en stabiliteit. Tevens zijn alle bijzondere kindkenmerken vastgelegd in Konnect, zodat de vervanger dit altijd terug kan lezen.

Met de peuters worden er regelmatig groep overstijgende activiteiten gedaan. Een kind / groepje kinderen (al dan niet uit de verschillende groepen) gaat dan gedurende een bepaalde periode van de dag in een andere (groeps)ruimte spelen. Deze worden vooraf gepland middels het themawerken. Onze pedagogisch professionals beoordelen welke kinderen aan zo'n geplande activiteit mee kunnen doen.

In de omgang met jonge kinderen is lichamelijk contact een vast onderdeel.
Vaak vragen kinderen er zelf om, om na het drinken of eten terwijl we nog even aan tafel zitten, of ze even op schoot mogen komen zitten bij een pedagogisch professional.
De behoefte aan lichamelijk contact verschilt per kind, en natuurlijk wordt dit ook gerespecteerd.

Kinderen die huilen, die niet lekker in hun vel zitten, worden niet aan hun lot overgelaten. Het kind krijgt aandacht, de manier waarop is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind.
Met de oudste kinderen wordt er gepraat over wat er aan de hand is. De kinderen worden serieus genomen: als een kind huilt wordt het in principe niet afgedaan met 'er is niets aan de hand'.
Duidelijkheid en eerlijkheid biedt de kinderen houvast: kinderen krijgen vertrouwen in de mensen om zich heen wanneer ze merken dat beloften en afspraken die gemaakt zijn ook nagekomen worden.

Een kind dat ergens heel erg bang voor is, wordt hierin begeleid. Wanneer er bijvoorbeeld een gat geboord moet worden, neemt een van de pedagogisch professionals het angstige kind op de arm. Met een groter kind gaat ze dan samen kijken naar de werkzaamheden. Het blijft natuurlijk spannend, zo'n hels kabaal, maar met een vertrouwde pedagogisch professional erbij durft het kind wel te kijken.

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen leren om hun eigen grenzen aan te geven, en respecteren deze ook. Als kinderen niet op schoot willen, niet willen kroelen of geen kusjes willen geven, hoeft dit niet. Wanneer andere kinderen, ondanks het feit dat het niet prettig gevonden wordt, aanhalig worden, komt de pedagogisch professional 'te hulp'. Eerst stimuleren we het betreffende kind om zelf tegen z'n belager aan te geven dat hij of zij het niet prettig vindt, als dat niet het gewenste effect heeft, spreekt de pedagogisch professional zelf het kind aan.

Een vertrouwde en veilige omgeving is ook een omgeving waar uitbundig plezier gemaakt wordt, waar met de grootste kinderen een kussengevecht georganiseerd wordt, waar soms gekke dingen gedaan worden, of dingen die eigenlijk niet horen (bv. Op tafel zitten), af en toe veel lawaai gemaakt mag worden of de muziek soms keihard aangaat om wild te dansen.

1.2 Complimentjes geven

Wanneer een kind z'n best doet op een werkje wordt dat altijd mooi gevonden door de pedagogisch professionals. Wanneer kinderen onderling gaan vergelijken, wordt dat gecorrigeerd: iedereen doet het op z'n eigen manier. Wanneer een kind een geringschattende opmerking maakt: ik heb niet binnen de lijntjes gekleurd, wordt er door de pedagogisch professionals nadruk gelegd het plezier in het werk zelf (het is belangrijker dat je het leuk vindt om te verven dan dat je een mooi schilderij gemaakt hebt) én wordt gekeken naar wat het kind wel 'goed' gedaan heeft (de kleuren zijn heel mooi uitgezocht of de oren van het konijn zijn wel heel mooi gekleurd). Wanneer we merken dat een kind 'onder z'n niveau' zit te werken, wordt het resultaat natuurlijk niet uitbundig geprezen: op die manier 'devalueren' de complimenten, wordt het gezien als een standaardopmerking die verder geen waarde heeft.

Kinderen krijgen regelmatig complimentjes wanneer ze iets goed doen of iets doen wat ze eigenlijk niet durven. Ieder kind is 'al groot', is knap wanneer het iets nieuws kan.
Kinderen krijgen spelletjes en puzzels aangeboden die bij hun ontwikkeling passen: het zelfvertrouwen van het kind wordt niet bevorderd wanneer het een puzzel alleen kan met hulp van andere kinderen of volwassenen. We geven liever een iets makkelijkere puzzel, die het kind (voor het grootste gedeelte) wél zelf kan maken.

Samen met de samenwerkende school wordt er op sommige locaties gewerkt met leer en veerkracht, een positieve kinderpsychologie waarbij gestuurd wordt op het welbevinden en de positieve houding en aanspreekcultuur.

1.3 Basiscommunicatie

Er zijn 5 aspecten binnen de communicatie die van belang zijn om kinderen te laten blijken dat ze welkom zijn en als persoon gewaardeerd worden en dat ze kunnen rekenen op de pedagogisch professionals.

<u>Sensitieve responsiviteit</u>
Onze pedagogisch professionals hebben individuele aandacht voor alle kinderen. Ze luisteren naar de kinderen en gaan in gesprek. Laten merken dat ze het kind gezien hebben en waarderen, rekening houden met het kind en helpen als dat nodig is.

Respect voor de autonomie van het kind
De pedagogisch professionals geven kinderen de gelegenheid om zelf oplossingen te vinden en keuzes te maken. Een kind is vanaf de geboorte in staat om te communiceren en gericht op contacten en relaties. Zo is het belangrijk dat de pedagogisch professionals veel ruimte geven voor autonomie aan het kind en de initiatieven volgen van het kind, gericht op de mogelijkheden passend bij de leeftijd/ontwikkeling van het kind. Zo willen dreumesen juist al veel zelf doen, maar zijn tegelijkertijd nog sterk emotioneel afhankelijk van de pedagogisch professionals. Peuters zijn meer onafhankelijk in relatie tot pedagogisch professionals, maar soms hebben zij nog wel hulp nodig bij het leren samenspelen met andere kinderen.

Praten, uitleggen en luisteren
Jonge kinderen beschikken over een rijk scala aan non-verbale middelen. Ze communiceren met gebaren, gezichtsuitdrukkingen en geluid. Toch is de taal* vanaf het allereerste begin ook een belangrijk communicatiemiddel. Kinderen begrijpen meer dan ze zelf kunnen zeggen. Door communicatie met taal leren kinderen de wereld beter begrijpen. De pedagogisch professionals verwoorden dan ook aan een kind wat er gebeurt of wat ze gaan doen en zorgen dat kinderen de gelegenheid krijgen om te reageren. De pedagogisch professionals halen kinderen niet uit hun spel of breken een andere activiteit af zonder dit aan te kondigen, uit te leggen en het kind de ruimte te geven zich hierop in te stellen. Bijvoorbeeld: het zonder iets te zeggen ineens de neus afpoetsen of het kind uit de stoel te pakken om een luier te verschonen. Dit is van belang voor het gevoel van eigenwaarde.

Structuur en rituelen
De pedagogisch professionals geven sturing en stellen grenzen. Ze geven positieve gedragsaanwijzingen en zorgen door rituelen en goed voorbeeldgedrag dat kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Kinderen kunnen nog niet klokkijken en het dagritme/ structuur biedt ze de kans vooruit te kijken. Daarnaast helpen de rituelen en positieve aandacht voor alle kinderen de pedagogisch professionals bij het stimuleren van verbondenheid en een ‘wij-gevoel’ in de groep.

1.4 Dagindeling

Op alle groepen wordt met een vaste dagindeling gewerkt: niet in de zin dat alle dagen op elkaar lijken, maar wel dat de 'grote lijnen' vaststaan. Voor de kinderen betekent dit dat er duidelijke gewoonten zijn, vaste herkenningspunten. De vaste punten in de dag maken voor kinderen de wereld voorspelbaar. Een abstracte dagindeling is op deze manier heel concreet te maken: als 's ochtends alle kinderen er zijn gaan we drinken, na het eten komt papa of mama je ophalen of na het plassen gaan we buiten spelen.
Vanuit dat oogpunt bespreken de pedagogisch professionals iedere dag met de kinderen even kort welke dag het is, wat voor weer het is en welke activiteit er gaat gebeuren. Dit wordt visueel gemaakt middels het dagen-liedje, de dagkalender en de dagritme kaarten vanuit de VVE-methode Piramide.

Werken met een vaste dagindeling wil niet zeggen dat elke dag op de andere lijkt: door middel van de activiteiten, en door de soms verschillende invulling van deze momenten, wordt aan de kinderen variatie geboden; dit terwijl de regelmaat gehandhaafd blijft.

De dagindeling ziet er uit als volgt:

Ochtend zonder lunch
De peuters worden gebracht
Openen van de dag in de kring / VE-activiteit
Vrij spel -knutselen
VE-activiteit (interactief voorlezen - Piramide activiteit)
Cracker/ rijstenwafel en drinken
Toilet bezoek/verschoonmoment
Tijd om te bewegen, als het enigszins mogelijk is buiten
Afsluiting van de dag - koekje
De peuters worden opgehaald

Ochtend inclusief lunch
De peuters worden gebracht
Openen van de dag in de kring / VE-activiteit
Vrij spel - knutselen
VE-activiteit (interactief voorlezen - Piramide activiteit)
Cracker/ rijstwafel en drinken
Toilet bezoek/verschoonmoment
Tijd om te bewegen, als het enigszins mogelijk is buiten
Lunch
Afsluiting van de ochtend
De peuters worden opgehaald

Wij hebben vaste regels bij het eten en drinken. Dat betekent dat:

- er vaste eetmomenten zijn, waarbij we rustig aan tafel eten. Onze Pedagogisch professionals eten samen met de kinderen, begeleiden ze bij de maaltijd, hebben een voorbeeldfunctie en eten dezelfde producten.
- er voor het eten /drinken eerst een liedje gezongen wordt: op die manier is duidelijk voor de kinderen dat er gewacht wordt tot iedereen drinken /eten heeft. We wensen elkaar smakelijk eten /drinken en beginnen tegelijk.
- de peuters zelf de boter op hun brood smeren, want zij zijn al groot.
- de eerste boterhammen in stukjes worden gesneden en met een vorkje worden gegeten. (Een broodkapje/korstje mogen de kinderen met de handen eten). De verdere boterhammen megen de kinderen uit het vuistje eten.
- de kinderen aan tafel blijven zitten tot iedereen klaar is.

1.5 Voedingsbeleid

Gezonde voeding draagt bij aan een goede ontwikkeling van je kind. Daarom volgt Peuteropvang de Rode Schouw de adviezen voor de kinderopvang van het Voedingscentrum. Dat betekent onder andere dat de PP's:

- vooral basisproducten uit de Schijf van Vijf aanbieden.
- de hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die kinderen binnenkrijgen beperken, en zorgen dat ze voldoende vezels binnenkrijgen.
- feestjes gezond vieren. Daarom vragen we aan ouders om traktaties klein en niet te calorierijk te maken. Niet-eetbare traktaties zijn een leuk alternatief.
  Op iedere locatie is er een gezonde-traktatie-map, waaruit ouders ideeën kunnen halen voor gezonde traktaties.
- bij het drinken de kinderen de keuze geven uit zero sugar siroop, thee of water.
- bij de broodmaaltijd de kinderen de keuze geven uit: halfvolle melk/karnemelk/sojamelk, water of thee.
- bij de broodmaaltijd de kinderen bruinbrood geven.
- de eerste boterham beleggen met hartig beleg, dit kan zijn:
  (Halal) kipfilet, 30+ (smeer)kaas, roomkaas, vegetarische smeerworst, zuivelspread aangevuld met tomaat, komkommer of augurken.
  De volgende boterham(men) mag het kind ook zoet beleg, te weten vruchten/fruitspread, appelstroop en pindakaas kiezen.
- behalve wanneer anders afgesproken wordt met de ouders, de kinderen net zoveel laten eten als ze zelf willen.
- wanneer de kinderen goed een boterham gegeten hebben, mogen zij daarna nog kiezen voor een rijstwafel of een cracker.
- als koekjes volkorenbiscuit, maria-biscuitjes of digestive koekjes aanbieden.
- als tussendoortje (eind vd dag) er nog soepstengel of kroepoek kan worden aangeboden.
- bij het fruit eten meestal 2 á 3 verschillende soorten fruit aanbieden. De kinderen krijgen p.p. minstens een half stuk fruit.
- bij warm weer regelmatig extra water (of een waterijsje) aanbieden.
- bij sommige thema's ook af en toe het eten betrekken en af en toe tosti's of pannenkoeken maken.

Indien kinderen vanuit een levensovertuiging bepaalde producten niet mogen hebben, worden deze uiteraard niet aangeboden.
Wanneer kinderen i.v.m. gezondheidsproblemen andere producten zouden moeten krijgen dan wij in ons assortiment hebben dan dienen ouders deze zelf mee te brengen.

1.7 Dagritme kaarten:

Voor ouders, Pedagogisch professionals en kinderen is het fijn om te weten hoe de dagindeling er bij Peuteropvang de Rode Schouw uit ziet. Duidelijkheid biedt structuur en structuur biedt duidelijkheid.

Kinderen leren door middel van de dagritme kaarten hoe een dag bij Peuteropvang de Rode Schouw is ingedeeld. Op de dagritmekaarten laat de handpop de activiteiten zien. De handpop is elke groep te vinden en is uniek voor de groep. Hierdoor is het verloop van de dag herkenbaar en zichtbaar voor de kinderen en leeft de handpop ook in de praktijk.

De dagritmekaarten geven in grote lijnen de dag weer en zijn voornamelijk voor de peuters van belang. Soms wijkt het dagritme voor kinderen af, bijvoorbeeld wanneer kinderen eerder gaan slapen of eerder worden opgehaald. Dit is geen probleem, het gaat om de globale dagindeling.
De dagritme kaarten worden in de groepen per dagdeel opgehangen. Zo is goed te overzien voor de kinderen wat er gedurende de dag gaat gebeuren. Met de kinderen, die in de middag naar de opvang komen, bespreekt de Pedagogisch professional kort na binnenkomst de dagindeling van de middag.
Zij bespreken op meerdere momenten van de dag wat er die dag al geweest is en/ of wat er die dag nog gaat komen.

1.9 Hygiëne

Bij de Peuteropvang vinden we het belangrijk dat de kinderen goed verzorgd zijn. Niet alleen vanuit hygiënisch oogpunt, maar ook omdat het voor de kinderen prettiger is. Voor zichzelf én voor de andere kinderen en Pedagogisch professionals.

Kinderen die nog luiers dragen worden om de 2 à 3 uur verschoond: sowieso vóór en na het slapen, en verder na het drinken ('s ochtends en in de middag) en 's middags na het eten. Kinderen die makkelijk last hebben van luieruitslag, krijgen wanneer dat nodig is, nog een keer extra een schone luier. Uiteraard wordt een poepluier meteen verschoond.

Natuurlijk gelden er een aantal vaste regels zoals bijv. handen wassen na een plak- , klei- of verfwerkje, als de kinderen buiten gespeeld hebben en gaan eten of drinken.

Daarnaast volgen de Pedagogisch professionals, naargelang de situatie en seizoen, ons eigen gevoel: in de zomer worden de kinderen bij felle zon ingesmeerd met een zonnebrandcrème, of zorgen de Pedagogisch professionals dat kinderen met een gevoelig huidje altijd een T-shirtje aanhouden, voor de baby's letten Pedagogisch professionals extra op dat ze in de schaduw blijven.
In de winter smeren de Pedagogisch professionals schrale wangen even in met vaseline, en krijgen kinderen die een kapotte neus hebben van het snuiten, ook even wat zalf op hun neus.

Bij de verzorging van de kinderen worden de aanwijzingen van de ouders opgevolgd: wanneer gewenst, wordt de neus van een verkouden kind gespoeld met zout water, wordt de borst ingesmeerd met eucalyptuszalf (Luuf), of worden speciale producten gebruikt (die ouders dan zelf meegeven). Wij vinden het prettig wanneer de kinderen bij de peuteropvang een stel verschoonkleren hebben liggen, zodat Pedagogisch professionals ze kunnen verschonen wanneer ze een ongelukje hebben gehad, gespuugd hebben, of gewoon vuil geworden zijn tijdens het buitenspelen.

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen bij de peuteropvang de meest elementaire vormen van hygiëne leren toe te passen. Doordat kinderen zien hoe de PP hiermee omgaat, en doordat ze gestimuleerd worden om zelf dingen op te pakken gaat dit op een vanzelfsprekende manier, vormen ze automatisch gewoonten. Hoe we omgaan met zieke kinderen, beschrijven wij uitgebreid in ons ziektebeleid.

- handen wassen: Natuurlijk altijd wanneer een kind vieze handen heeft; als vast moment voor het eten en na het plassen.
  De kinderen mogen zoveel mogelijk zelf hun handen wassen. De oudste kinderen kunnen zelf de kraan opendraaien, de jongste kinderen krijgen hierbij hulp. Ook het afdrogen van de handen doen de kinderen zelf.
- neuzen poetsen: De PP let erop dat kinderen niet met een vieze neus blijven rondlopen. Zodra de kinderen wat groter worden, worden zij gestimuleerd om zelf hun neus te poetsen; de kinderen mogen dan zelf een tissue pakken en daarna weggooien.
- hoesten: De kinderen leren de hoestdiscipline zoals deze is beschreven in de GGD-wijzer.
- plassen: Als de kinderen geplast hebben, mogen ze altijd hun billen zelf afdrogen.
- eet- en drinkgerei: Ieder kind heeft per maaltijd zijn/haar eigen bord, beker en bestek. Daarna worden gezichten gepoetst waarbij ieder een eigen washand of snoetenpoetser krijgt.

Bij dit alles geldt natuurlijk dat de kinderen hulp krijgen van de pedagogisch professional wanneer het nog niet zo goed lukt. De pedagogisch professionals letten erop dat alles goed gebeurt.

2. Samenwerken met ouders

Het opvangen, opvoeden en verzorgen van de kinderen zien wij als een gezamenlijke taak.
Om deze taak goed uit te kunnen voeren vinden wij het dan ook van groot belang dit af te stemmen met u als ouder(s).

In het intakegesprek proberen we zoveel mogelijk informatie te krijgen over het kind zelf. Wat zijn de gewoontes van het kind op gebied van eten, slapen, spelen en knuffelen, zijn er bijzonderheden op gebied van gezondheid, verzorging enz.
Wij proberen als kinderdagverblijf zoveel mogelijk een verlengstuk te zijn van thuis; waarbij de pedagogisch professionals binnen een vaste regelmaat en gewoonten, regelmatig afwisselende zaken proberen te brengen.
Aan een goed overleg met ouders hechten we dan ook veel waarde.

Overleg met ouders vindt plaats tijdens breng- en haalmomenten, groeigesprekken (2 x per jaar) en middels Konnect (digitaal dagboek). Totdat kinderen 4 jaar zijn, worden de tijdstippen van voeding, slapen en ontlasting iedere dag digitaal bijgehouden in Konnect, daarnaast wordt er één moment van de dag beschreven, aangevuld met foto's.

Daarnaast is er voor elke locatie een oudercommissie ingesteld, waarmee de ouderinspraak is geregeld. Zie voor meer informatie hierover onze website.

2.1 Mentorschap

Aan ieder kind is een mentor (pedagogisch professional) toegewezen.
Ouders worden tijdens het intakegesprek op de hoogte gebracht welke beroepskracht de mentor van het kind is. Voor het kind is het zichtbaar bij welke mentor hij/zij hoort op het mentorbord (met foto's) in de groep. Tevens wordt dit vastgelegd in de ouderapp van Konnect.

Wanneer een collega langdurig afwezig is wegens ziekte of zwangerschapsverlof dan worden die kinderen tijdelijk onderverdeeld onder de andere pedagogisch professionals van de groep. Ouders worden hier ook van op de hoogte gesteld via een bericht in Konnect.

<u>Taken mentor</u>
De mentor doet de intake bij de start van de opvang, houdt na twee maanden een evaluatiegesprek, volgt de ontwikkeling van het kind, houdt de collega's en het directeur kinderopvang van belangrijke zaken over het kind op de hoogte, houdt twee keer per jaar een groeigesprek met ouders en is het eerste aanspreekpunt voor ouders.

2.2 Wennen, begroeten en afscheid nemen

Ons streven is om de kinderen die nog maar kort de peuteropvang bezoeken, die nog aan het wennen zijn, zich zo snel mogelijk thuis/veilig te laten voelen. Een geleidelijke wenperiode is voor het kind (en de ouders) vaak het prettigste. We geven het kind ook echt de tijd om te wennen: in het begin wordt het kind bijvoorbeeld bij het drinken vaker op schoot genomen (als het dat zelf wil), houdt het zijn of haar vertrouwde knuffel in de buurt, worden gewoonten van thuis zoveel mogelijk aangehouden en worden 'de regels' die bij de peuteropvang gebruikelijk zijn soms geleidelijk ingevoerd. Sommige kinderen hebben in het begin bijvoorbeeld moeite om bij het drinken aan tafel te blijven zitten ; wij vinden het dan ook niet erg wanneer de kinderen snel weglopen om wat anders te gaan doen. Het kind merkt aan de andere kinderen wat de bedoeling is, en past zich vaak zelf aan. Pas wanneer het kind zich thuis voelt, wordt van het kind verwacht dat het zich aan de regels houdt.

Bij de peuteropvang bestaat het wennen uit 2 momenten. De eerste keer komen kind en ouder samen voor het intakegesprek. De tweede keer mag het kind een dagdeel alleen komen spelen.

De wenafspraken kunnen alleen plaatsvinden als het plaatsingsbewijs is ondertekend. De aanwezigheid tijdens het wennen wordt meegeteld in de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio).
Wanneer een kind vanuit een po groep gaat wennen (max 3 uur) bij een andere kdv/po groep of bij de bso, telt de aanwezigheid in de “nieuwe” groep mee in de BKR. Het kind wordt in de aanwezigheidslijst verplaatst naar de "nieuwe" groep.

Er wordt een mentor aangesteld. Deze pedagogisch professional is de vaste contactpersoon voor de ouders. Wel worden hier al snel andere pedagogisch professionals in betrokken, zodat het kind niet afhankelijk wordt van één Pedagogisch professional. Dit is organisatorisch niet mogelijk. Pas wanneer het kind zich bij de peuteropvang thuis begint te voelen, worden ook de stagiaires hierin betrokken.
Bij de benadering van nieuwe kinderen hebben we geen standaardprocedure; per kind wordt bekeken waar het behoefte aan heeft. Sommige kinderen willen graag extra aandacht, uitzonderlijk gebeurt het dat een kind met z'n verdriet juist alleen gelaten willen worden. Het wil juist helemaal geen aansluiting bij pedagogisch professionals of andere kinderen. De pedagogisch professionals laten het kind in z'n waarde, en gunnen het dan ook tijd om te 'ontdooien'. Na een periode, wanneer het kind in de gaten heeft hoe het reilt en zeilt bij de peuteropvang, het ervaart dat andere kinderen het leuk vinden, en vooral ervaart dat het ook weer opgehaald wordt, voelt het kind zich vanzelf vrijer en zoekt voorzichtig contact.
Een kind dat de wenperiode meemaakt, heeft het soms moeilijk. De pedagogisch professionals begrijpen dat, en laten het kind ook toe om verdriet te hebben. Een kind hoeft niet 'flink' te zijn, en mag best huilen als het daar behoefte aan heeft. De pedagogisch professionals troosten het kind, vertellen dat ze begrijpen dat het verdriet heeft, en maken ook duidelijk dat mama of papa weer terugkomt, en geven aan wanneer dat is.
Als kinderen eenmaal vertrouwd zijn bij de peuteropvang, zich thuis voelen, stimuleren we dat de vertrouwde knuffel weggeborgen wordt: de knuffel kan het kind belemmeren bij het spelen.
Natuurlijk krijgt een kind dat zich niet lekker voelt of een beetje verdrietig is, z'n knuffel weer terug als troost.

We gaan ervan uit dat peuters binnen ongeveer twee maanden voldoende kunnen wennen en vertrouwd raken met de opvanggroep, de pedagogisch professionals en het dagritme. Tijdens het evaluatiegesprek na twee maanden bespreken we samen met ouders hoe deze periode is verlopen. Wanneer een peuter meer tijd nodig heeft, sluiten we aan bij de behoeften van het kind.

2.3 Brengen en halen

Teneinde de rust in de groep zoveel mogelijk te bewaren vinden we het belangrijk dat kinderen voor zoveel mogelijk op vaste tijden gebracht en gehaald worden. Wanneer kinderen de ochtend komen vinden we het prettig dat zij om 08.30 uur gebracht worden.

We laten ouders nooit 'stiekem' weggaan, ook niet wanneer een kind moeite heeft met afscheid nemen. Wij vinden het belangrijker dat het kind de confrontatie aangaat, het even moeilijk heeft, maar dat het nooit bang hoeft te zijn dat mama of papa er in een onbewaakt ogenblik vandoor gaat. Wanneer het kind gewend is aan de gang van zaken bij de opvang, ondervindt het ook dat het elke keer opnieuw op de afgesproken tijd opgehaald wordt. Het vertrouwen dat het kind heeft in z'n ouders wordt zo versterkt.

Op iedere locatie zijn er in overleg met de oudercommissie afspraken gemaakt over de toegang van ouders op de groep. Bij ons kunnen ouders zelf in de gang de jas (en tas) van hun kind ophangen aan de kapstok. De pedagogisch professionals zullen de kinderen binnen in de groep ontvangen.

2.4 Bijzondere gebeurtenissen

Wanneer kinderen in hun omgeving te maken krijgen met ziekenhuisopname, overlijden, ziekte en/ of ongevallen, kindermishandeling of seksueel misbruik, dan zullen wij daar individueel of in groepsverband, aangepast aan de leeftijd en het niveau van het kind/ de kinderen aandacht aan besteden. Dit kan zijn door kringgesprekken, boekjes, individuele gesprekjes. Ook kan er een themaweek omheen georganiseerd worden. Vooral bij de laatste twee genoemde onderwerpen zullen de pedagogisch professionals daarvoor bij de beleidsmedewerker Pedagogiek en is samenspraak met haar eventueel daarin gespecialiseerde instanties advies vragen.

2.5 Opmerkingen/ Klachten

Ondanks het feit dat we er naar streven de opvang zoveel mogelijk bij de wensen van ouders aan te laten sluiten, kan het gebeuren dat er tijdens de opvang van uw kind(eren) iets is voorgevallen waarover u een vraag of opmerking heeft. U kunt dit altijd bespreekbaar maken met de pedagogisch professional van de groep waarin uw kind is geplaatst.

Op onze website kunt u ook ons klachtenreglement lezen.

3. Ontwikkelingsgericht werken/ VE (voorschoolse educatie)

Pedagogische Visie: *In een veilige omgeving spelenderwijs leren*

3.1 Ontwikkelingsstimulering

Als kinderopvang instelling zijn wij ons bewust van het feit dat we een belangrijke rol hebben t.a.v. de ontwikkeling van de kinderen, welke u als ouder(s) aan onze zorgen toevertrouwt. Onze pedagogisch professionals creëren volop ontwikkelingskansen voor kinderen en bieden hen uitdaging. Onze ruimtes zijn dusdanig ingericht en uitgerust om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Derhalve worden kinderen niet overladen met een té uitgebreid aanbod aan “speelgoed”.

Kinderen hebben het de hele dag door verschrikkelijk druk met kijken naar elkaar, naar de volwassenen, dingen bevoelen of in hun mond stoppen, uitproberen... Kortom, ontdekken en leren. Kinderen zijn nieuwsgierig, onderzoeken hun omgeving minutieus en stellen 101 vragen.
De PP’s proberen als kinderdagverblijf op deze nieuwsgierigheid een antwoord te bieden, kinderen uit te dagen en de kinderen te 'leren' kijken. De PP’s proberen uitgebreid stil staan bij de gewone, dagelijkse dingen, samen met de kinderen de dingen weer ontdekken, en bij vragen hierop samen antwoorden bedenken.

De PP’s willen de kinderen stimuleren om kritisch om zich heen kijken, niet klakkeloos iets aan nemen maar zelf nagaan hoe iets in elkaar zit, ook zelf antwoorden proberen te bedenken op alles wat hen bezighoudt en 'verwondert'.
Wanneer kinderen met een vraag komen, wordt hier altijd aandacht aan besteed. Soms volgt een kleine uitleg (waarom doe je laarzen aan als het regent), maar soms moet ook de PP het antwoord aan het kind schuldig blijven (hoe komt het dat we allemaal verschillend zijn?). Pas wanneer een kind 'vraagt om te vragen' en niet meer naar het antwoord luistert, wordt er op een bepaald moment door de PP een einde aan gemaakt door aan het kind uit te leggen dat je (als PP) er niet meer op gaat reageren.

Kinderen zijn vaak vol belangstelling voor wat een volwassene aan het doen is. Vaak komt ook de vraag: mag ik je helpen? En, natuurlijk mag dat. Bij het afwassen komen de grootste kinderen afdrogen; als de was gevouwen moet worden, komt er vaak vanzelf een kind bijzitten en krijgt die de slabben om te vouwen.
Ook wanneer er anderen aan het werk zijn -iemand die een klusje aan het doen is, of in de tuin aan het werk- wordt die in z'n doen en laten gevolgd door de kinderen. De PP’s proberen daar dan ook de kinderen bij te betrekken: het (fantasie) 'gereedschap' komt tevoorschijn en er wordt druk gezaagd en getimmerd op de tafels en stoelen.

De PP's stimuleren de kinderen om zelf na te denken: als kinderen een vraag stellen wordt niet altijd automatisch antwoord gegeven, maar vragen de PP's: wat denk je zelf? Ook andere kinderen worden daarbij betrokken. Als het onderwerp daar aanleiding toe geeft zoeken we boekjes erbij of verzinnen we er een activiteit over.

De PP's laten de kinderen kennismaken met de natuur in en om het huis, met het ritme van de seizoenen mee: in de lente gaan we met de kinderen bloemetjes zaaien, helpen met planten van het perkgoed. In de zomer krijgen de plantjes regelmatig water, later op het jaar verzamelen we blaadjes om herfststukjes mee te maken. En in de winter krijgen de vogels natuurlijk regelmatig stukjes brood of wordt er een pinda-ketting geregen.
De PP's vinden het belangrijk dat de kinderen leren om respect te hebben voor de natuur: er mogen geen blaadjes van de planten getrokken worden, er mogen geen beestjes doodgemaakt worden. Een spin die verdwaald is wordt buitengezet, een wesp kan je beter niet slaan, maar met rust laten.

Wanneer zich de mogelijkheid voordoet, en de ouders hebben daarvoor via Konnect toestemming gegeven, nemen we de kinderen ook mee naar buiten, als er een boodschap gedaan moet worden, als er in het gebouw iets geregeld moet worden... Of als er op een rustige middag maar een paar kinderen zijn, gaan de PP's met de kinderen naar het speeltuintje.
Het kinderdagverblijf is, daar ontkom je niet aan, een wereldje op zich. De PP's proberen op deze manier dit zoveel mogelijk te doorbreken.

Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen vormt een wezenlijk onderdeel van de opvoeding en verzorging. Het stimuleren van de ontwikkeling gebeurt binnen Peuteropvang de Rode Schouw op alle groepen met behulp van de VVE methode Piramide. Hiervoor hebben we het protocol VE 0-4- jaar (K.H. 9.5.34) opgesteld.
Ontwikkeling op alle gebied, zowel op lichamelijk vlak als bijvoorbeeld taalontwikkeling, maar ook fantasie en creativiteit. De omgeving, in zijn breedste betekenis, moet aan de kinderen genoeg uitdagingen bieden; de kinderen moeten gestimuleerd en geprikkeld worden. Veel uitdagingen bieden zichzelf aan, zijn aan de ontwikkeling van het kind eigen. De stappen van omrollen, zitten, kruipen, staan en lopen zijn natuurlijk gigantisch en houden het kind meer dan bezig. Soms nemen kinderen hier zelf minder initiatief in en moeten dan meer uitgedaagd worden.

Wij betrekken ouders ook bij de ontwikkelingsstimulering van hun zoon/dochter. Dit doen PP's door van ieder thema ook een nieuwsbrief aan de ouders via Konnect te versturen, met daarin thuistips voor activiteiten. Ook wordt ouders regelmatig gevraagd om mee te werken aan het samenstellen van de kijktafel of worden er door PP's kleine "huiswerkopdrachtjes" aan ouders meegegeven om samen met hun kind te doen.

Ook voor de grotere kinderen moeten er genoeg uitdagingen blijven: er moet regelmatig wat nieuws aangeboden worden, er moeten genoeg stimulansen zijn om hun leergierigheid te bevredigen. De meeste kinderen bezoeken 4 jaar de Kinderopvang en ook de laatste maanden moet het voor hen interessant en vooral ook leuk blijven. Om deze reden worden er met de oudste peuters ook activiteiten buiten de vaste groepsruimte ondernomen. Er zijn dan meer mogelijkheden om deze kinderen moeilijkere, bij de leeftijd passende activiteiten aan te bieden. En om op deze manier het spelend leren te bevorderen en te prikkelen. Wanneer uw kind hiervoor in aanmerking komt, krijgt u dit via de mentor van uw kind te horen.

Voorlezen
Kinderen vinden het heerlijk om te worden voorgelezen. Of ze nu klein zijn en zelf nog niet kunnen lezen, of al wat groter zijn. Voorlezen kan de hele dag. Onderzoek wijst uit dat kinderen die van jongs af aan zijn voorgelezen betere leerprestaties hebben op school, gemotiveerd zijn om te leren lezen, taalvaardiger zijn en teksten beter begrijpen. (Interactief) Voorlezen blijkt een effectieve methode om taalachterstand te verminderen. Daarom is het belangrijk om vroeg met voorlezen te beginnen. Onderzoek heeft uitgewezen dat gemiddeld 15 minuten per dag voorlezen zinvol is en bijdraagt aan bovengenoemde effecten. Voorlezen kan overal: op de bank, op de grond, aan tafel of in de tuin.

Elke leeftijd heeft zo zijn eigen aanpak. Peuters van twee en drie jaar vinden het leuk om een kort verhaaltje te horen bij de plaatjes. Vanaf drie en vier jaar mogen de verhaaltjes al wat moeilijker zijn. Prenten blijven een belangrijke rol spelen in het boek. Eenvoudige teksten met rijm en herhaling zijn een aanrader. Ze scheppen een bepaalde verwachting en helpen te voorspellen wat er komen gaat. Het kind wordt gestimuleerd om hardop 'mee te lezen', het roept (rijm)woorden en vult zinnen aan. Bovendien wordt door voorlezen de omgeving van het kind

uitgebreid: met een boek leert het kind nieuwe begrippen en het vergroot zijn denkwereld. Door verhalen voor te lezen die gaan over angstgevoelens, gevoelens van onzekerheid of jaloezie helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen hun eigen gevoelens te herkennen en te verwerken.

Iedere groep heeft een voorleeshoek voor kinderen. Elke locatie heeft een PP die opgeleid is tot voorleescoördinator. Zij hebben samen een voorleesplan opgesteld. Daarnaast heeft de voorlees coördinator nog verschillende taken zoals activiteiten organiseren en uitwerken rondom de Nationale voorleesdagen, de Kinderboekenweek en het Voorleesontbijt, zorgen dat de leeshoek bij de tijd en aantrekkelijk blijft, contacten onderhouden met de bibliotheek, etc.

Het belang van bewegen
Spelen is in de eerste plaats belangrijk vanwege het plezier dat kinderen hebben, maar daarnaast ook heel belangrijk voor de lichamelijke, sociale en emotionele ontwikkeling.
Uit ervaring weten we dat er in het voorjaar en zomer vaker buiten wordt gespeeld dan in de herfst of winter. Daar wordt vaker bewegingsspel gedaan. Binnen spelen kinderen vaker met materialen waarbij ze minder uitgedaagd worden om te bewegen. Daarom is het belangrijk dat juist in de najaar- en wintermaanden meer beweegactiviteiten buiten aangeboden worden.

3.2 Indeling en inrichting

De VVE methode Piramide werkt met verschillende thema's. De groepsruimte is in ieder thema zodanig ingericht dat kinderen in de sfeer van het thema worden gebracht welke op dat moment aan de orde is.
De aankleding van de omgeving is zodanig dat het de kinderen stimuleert en prikkelt op onderzoek uit te gaan. Kinderen wordt op die manier de gelegenheid geboden meer diepgang te vinden binnen het thema wat aan de orde is op dat moment. Daarnaast wordt er gewerkt met diverse hoeken. Er is een huishoek, een creatieve/knutsel hoek, een hoek waar kinderen zelf ontwikkelingsspelmateriaal en puzzels kunnen pakken, er is een blokken/bouwhoek, een leeshoek. Tot slot is er een kijktafel waar we materialen vinden die betrekking hebben op het thema. Ook dit draagt ertoe bij dat kinderen in de sfeer van het thema worden gebracht. De materialen in de ruimten zijn geschikt voor verschillende leeftijdsgroepen. De PP's letten erop dat materiaal veilig, interessant afwisselend en geschikt voor alleen- en samenspel is.

3.3 Zindelijkheidstraining

De meeste kinderen worden zindelijk rond de leeftijd van 2,5 jaar. Zonder luier: weer een duidelijke stap naar het-groter-worden. En zo ervaren kinderen het zelf ook dikwijls: ik ben groot, want ik plas op de pot of wc!
Het zindelijk worden van kinderen zien wij als, een met ouders gedeelde, verantwoordelijkheid. Kinderen dienen zindelijk te zijn alvorens zij naar de basisschool gaan (tenzij er een lichamelijke reden is waardoor dit niet kan).

Het plassen /verschonen gebeurt in een peuteropvang vaak in groepsverband. De jongere kinderen zien van 'de oudere kinderen' dat ze op de pot plassen, en worden zo al vroeg gestimuleerd om ook eventjes op de pot te zitten. Vanaf ca. 18 maanden proberen we of het kind dat wil. Vaak wel, sommige kinderen willen pertinent niet. Als kinderen hier heel stellig in zijn, wachten we nog even en proberen het een paar weken later weer opnieuw.
Sommige kinderen moeten gewoon even wennen: ze worden dan afgeleid met een liedje, eventueel houdt een PP nog even hun handje vast.

Als een kind vertrouwd is met de pot, plast het er soms in, in het begin per ongeluk. Dit wordt natuurlijk uitgebreid geprezen, en het kind mag, als beloning, een sticker uitkiezen. Doet het kind z'n ontlasting in de pot, dan wordt een kaartje uitgezocht.
PP's letten erop dat dit goed doorgegeven wordt aan de ouders: ook thuis kan het kind dan gestimuleerd worden. Wanneer er niks in het potje zit, wordt het kind wel positief toegesproken dat het knap geprobeerd is.

De plas of ontlasting in de pot wordt nooit 'vies' genoemd: dit kan bij een kind een gevoel van schaamte opwekken, en op die manier een negatieve lading krijgen.
Heeft het kind vaak een droge luier bij het verschonen, of hebben we de indruk dat het kind z'n plas al op kan houden, is de tijd aangebroken voor de volgende stap. We proberen het kind, in overleg met de ouders, af en toe zonder luier te laten lopen.

In het begin letten we op 'verdachte houdingen' bij het kind, vragen we af en toe nadrukkelijk of het kind moet plassen, en laten we het kind wat vaker op de pot gaan. Na verloop van tijd gaat dit vanzelf over in het gewone ritme of leert het kind zelf aan te geven wanneer het moet plassen.

Wanneer een kind overdag zindelijk is, en de luier is na het middagslaapje ook regelmatig droog, wordt ook geprobeerd om deze luier uit te laten.

Tijdens het zindelijk worden is een ongelukje natuurlijk niet erg; we laten wel merken, zonder het zelfvertrouwen van het kind aan te tasten, dat het eigenlijk toch niet de bedoeling is.
Krijgt het kind een terugval en gebeurt het vaker dat er ongelukjes zijn, dan wordt er weer, na overleg met de ouders, een stapje terug gedaan in de training. Zindelijk worden gaat vaak 'vanzelf': ons uitgangspunt is dat zindelijkheid wordt gestimuleerd maar niet opgedrongen. Basisscholen mogen kinderen weigeren wanneer kinderen niet zindelijk zijn voor zij naar de basisschool overgaan.

Voordelen van zindelijkheid;

- Zindelijk zijn geeft kinderen een gevoel van onafhankelijkheid en zelfstandigheid, omdat ze niet langer afhankelijk zijn van volwassenen om hen te verschonen.
- Zindelijk zijn bevorderd de persoonlijke hygiëne van kinderen en vermindert het risico op infecties en irritatie.
- Als een kind zindelijk is mag het starten op de basisschool.
- Je hebt (als ouders) geen kosten meer aan luiers.
- Het is minder milieubelastend.

3.4 Extra uitdaging 3+

Op elke groep met de leeftijd van kinderen van 3 jaar is er een 3+ speelgoed bak met 3+ met moeilijkere boekjes, puzzels, spelletjes ect. Dit bieden de PP's bewust aan bij alle kinderen vanaf 3 jaar.

4. Persoonlijke competenties

Ieder kind is uniek. Uniek in uiterlijke kenmerken, uniek in karakter en uniek in zijn/haar vermogen zich te ontwikkelen. Kinderen ontwikkelen zich, min of meer in dezelfde volgorde en hetzelfde tijdsbestek.

Door de inrichting van de ruimtes en het aanbod van voldoende ontwikkelingsmaterialen, dagen wij elk kind uit zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen, zonder daarbij een vergelijking te maken met andere kinderen.
Ons beleid biedt door middel van de methode Piramide Vroeg Voorschoolse Educatie (VVE) aan.

De PP's laten de kinderen spelenderwijs kennis maken met allerlei Piramide thema's. Voorbeelden hiervan zijn: kerstmis, zomertijd, mensen, kunst, wonen, eten en drinken, welkom enz. Bij de start van een nieuw thema krijgen ouders via Konnect te horen wat er dat thema centraal staat en wat ouders thuis kunnen doen.
De methode Piramide biedt activiteiten aan kinderen in vier verschillende fases. Iedere fase duurt een week en wordt opgebouwd door middel van de oriënterende fase, demonstrerende fase, verbredende fase en de verdiepende fase. Daarbij wordt rekening gehouden met de individuele vaardigheden van kinderen.
Zo verwachten bv. de PP's nog niet van hele jonge kinderen dat ze deelnemen aan een gesprekje over het onderwerp "de vakantie", maar oudere kinderen worden door de PP's uitgedaagd door middel van vragen hun ervaringen/belevenissen te vertellen.
… of dagen de PP's tijdens een knutselactiviteit de oudste kinderen uit tot verven met een penseel, terwijl de jongsten dit met vingerverf mogen doen.

Het opvangen van jonge kinderen in groepsverband heeft vanzelf tot gevolg dat de zelfstandigheid van kinderen bevorderd wordt. Kinderen worden door elkaar gestimuleerd: de jonge kinderen zien wat de oudere kinderen zelf kunnen doen en willen dit óók.

Ook het feit dat de kinderen soms moeten wachten op hun beurt, en dat de PP, waarschijnlijk anders dan in een thuissituatie, minder direct klaarstaat om alles voor hun te doen, heeft tot gevolg dat kinderen sneller dingen oppikken. Daarnaast zijn we ook bewust bezig met het bevorderen van de zelfstandigheid van kinderen, scheppen we hier ook de voorwaarden voor.

De ruimtes bij de kinderopvang en peutergroepen zijn zo ingericht dat de kinderen in principe veel zelf kunnen doen, zonder hulp van een PP.
Er zijn kleine wc's zodat de grootste kinderen zelfstandig naar de wc kunnen gaan, de kranen zijn laag dus kunnen de kinderen zelf hun handen wassen; ze kunnen zelf speelgoed uit de kasten halen.

De PP gaat ervan uit dat kinderen in principe alles wat de kinderen zelf kunnen, ook zelf móeten doen. In kleine stapjes went een kind eraan dat het bijvoorbeeld zélf z'n kleren uitdoet wanneer het naar bed gaat. Het ene kind doet dit vanzelfsprekend, wil alles zelf doen, ook dingen die nog niet kunnen, en het andere kind is hier veel gemakzuchtiger in. Ondanks dat het kind dat misschien niet altijd leuk vindt, stellen de PP's hier toch duidelijk een grens in: een kind van 3 kan zichzelf best (voor een gedeelte) aankleden. Natuurlijk is het ook wel eens lekker om als je net wakker wordt om gewoon aangekleed te worden, en soms gebeurt dat dan ook.

Omdat we het belangrijk vinden dat het kind zoveel mogelijk zelf kan doen, lijkt het soms of we een 'stapje terug doen' in z'n ontwikkeling. Zo krijgt een kind bijvoorbeeld soms wat langer een tuitbeker, omdat het daar zelf uit kan drinken, terwijl het met een gewone beker wel altijd geholpen zou moeten worden. Het leren drinken uit een gewone beker gebeurt dan op een later tijdstip.

Wanneer een kind voor het eerst iets leert of onzeker is over z'n eigen kunnen, wordt het daarbij bemoedigend toegesproken: "zie je wel, je kan het wel", of "Je jas is nu al aan, nu alleen nog even je knopen dicht maken ...".
De kinderen worden alleen geholpen wanneer ze hier zelf om vragen: de PP's nemen niet automatisch dingen uit handen, maar wachten tot wanneer het kind klaar is met zijn of haar eigen pogingen om bijv. zijn of haar jas aan te doen om buiten te gaan spelen.
Als een kind vraagt om te helpen terwijl het eigenlijk datgene zelf al kan doen, of PP's van mening zijn dat het kind het al kan leren, dan helpen de PP's pas nadat het kind het zelf heeft geprobeerd.

Kinderen mogen, wanneer het mogelijk is, hun eigen keuzes maken. PP's bieden hen daarbij overzichtelijke keuzemogelijkheden aan. En als een kind gekozen heeft, moet het zich dan ook aan deze keuze houden.
Er wordt niet altijd een activiteit aangeboden aan de kinderen; tijdens het vrij spelen verzinnen de kinderen zelf wat ze willen doen, met wie ze willen spelen ... Het is ook van belang dat kinderen alleen leren spelen door alleen spelen leren kinderen zichzelf te vermaken, hun creativiteit uit te breiden, zelf onbewust problemen leren oplossen, hun concentratie wordt vergroot enzovoorts.
De oudste kinderen krijgen soms 'de verantwoording' over bepaalde zaken.

Wanneer een kind zelf zegt dat het iets niet kan, wordt hier door de PP's op ingegaan. Het kind kan het misschien wel of niet, maar iets wat je niet kan, kun je altijd wel leren.
Kinderen die het eng vinden om iets nieuws te leren, die last hebben van faalangst, worden daarin begeleid. Ook blijven we erop terugkomen dat het niet belangrijk is dat je iets meteen goed doet, maar wel dat je het probeert. Op die manier leren kinderen steeds beter iets zelf te kunnen/doen.

4.1 Cognitieve competenties

Gedurende de tijd die kinderen doorbrengen op de peuteropvang, trachten de PP's een positieve bijdrage te leveren aan de cognitieve competenties, eenvoudig vertaald: de verstandelijke ontwikkeling, het denken.
Kinderen ontwikkelen zich, spelenderwijs, en aan de hand van de ervaringen die zij gedurende de dag opdoen. Bijvoorbeeld door het volgen van een vaste dagindeling en dagritme kaarten leren kinderen dat ze opgehaald worden na het fruit-eten.
De hierna beschreven competenties leveren tevens een bijdrage aan de cognitieve ontwikkeling.

4.2 Sociale competenties

Bij Peuteropvang de Rode Schouw hechten we een grote waarde aan het groepsgebeuren.
In een samenleving die steeds meer individualiseert, vinden bij ons juist veel activiteiten dan ook groepsgewijs plaats. Te denken valt hierbij aan de eet- en drinkmomenten, maar ook het buitenspelen, samen naar de bakker of naar de bibliotheek gaan, enz.

Deel uit maken van een groep vinden mensen, dus ook jonge kinderen, fijn. Dit geeft houvast; biedt verbondenheid met de groep en de mogelijkheid om zich te ontwikkelen in de sociale omgang met anderen.
In een kinderdagverblijf wordt een kind, samen met andere kinderen, opgevangen in een groep. Samen wordt er veel ondernomen, meer dan thuis leren ze op deze manier omgaan met andere kinderen, samen delen, spelen, ruzie maken en weer goedmaken ...
Voor kinderen is opvang in een groep vaak erg leuk: altijd vriendjes of vriendinnetjes om mee te spelen, veel activiteiten, altijd leven in de brouwerij...
Langs de andere kant vraagt groepsopvang ook wel wat van de kinderen: het is niet altijd leuk om alle aandacht te moeten delen of om op je beurt te moeten wachten terwijl je nú iets wil vertellen.

Wij vinden het bij de peuteropvang belangrijk dat kinderen leren om respectvol met anderen om te gaan, leren rekening houden met elkaar. Voor kinderen is dit, wanneer ze klein zijn, erg moeilijk: ze kunnen zich nog niet verplaatsen in een ander, alles draait om hen, ze zijn volledig op zichzelf gericht.
De omgang tussen kinderen onderling wordt goed in de gaten gehouden door de PP's: soms is het moeilijk om een grens te trekken tussen een kind dat een ander kind wil helpen, met de beste bedoelingen, of een kind dat 'juf gaat spelen'. En dus de jas uittrekt van een ander kind wanneer die het niet snel genoeg doet of gaat zeggen wat een kind wel en niet mag. Dit gedrag wordt niet geaccepteerd.

Conflicten laten we dan ook zoveel mogelijk door kinderen zelf op lossen, wanneer beide partijen even sterk zijn. Pas wanneer PP's merken dat dit niet lukt grijpen zij in en wordt de zwakste ondersteund in het conflict; het kind wordt gestimuleerd om voor z'n eigen belangen op te komen. En natuurlijk wordt de uitkomst van de ruzie altijd in de gaten gehouden. Daarnaast vinden PP's het ook belangrijk dat een ruzie weer goedgemaakt wordt.
Wanneer er door de kinderen lichamelijk geweld gebruikt wordt, grijpen PP's natuurlijk wél ogenblikkelijk in.
De kinderen kunnen bij de peuteropvang in principe, en binnen bepaalde grenzen, hun gang gaan in het spelen. Het uitgangspunt hierbij is dat de kinderen elkaar niet mogen hinderen bij het spelen: dus geen speelgoed afpakken, maar vragen of je mee mag spelen, geen bouwwerken van elkaar kapot maken.
Er wordt een evenwicht gezocht tussen samen en alleen spelen: soms moet het -op dat moment populaire speelgoed- gedeeld worden; soms mag ook eens één kind alleen met alle rails een complete spoorbaan maken.
Wij vinden het belangrijk dat de kinderen leren rekening te houden met elkaar, en met volwassenen. Dit zowel op gebied van emoties (een kind dat verdriet heeft, moet door de anderen wat ontzien worden, als een PP hoofdpijn heeft, mag de muziek niet hard) maar ook, als er kinderen liggen te slapen doen we heel zachtjes in de gang; als er baby's op het matras liggen, mag er natuurlijk niet op gesprongen worden.
De PP's verwachten van de kinderen dat ze respect opbrengen voor elkaars knuffel (kinderen zijn hier onderling vaak heel attent in: ze brengen elkaars knuffel als die ergens aan het slingeren is), maar ook elkaars ouders. Het is niet prettig wanneer je mama of papa je komt halen, en een ander kind eist meteen hun aandacht op.

Het tonen van respect voor een ander is gedeeltelijk eenvoudig te vertalen in 'omgangsvormen'. Het is van belang dat kinderen, hoe klein ze ook zijn, leren hoe de algemene omgangsvormen zijn tussen mensen, en die ook zelf leren hanteren. Dit gaat natuurlijk voor een groot gedeelte vanzelf: de PP's (en de oudere kinderen) hebben hierin een voorbeeldfunctie.
Daarnaast wijzen de PP's de kinderen er ook op 'hoe het moet' als de situatie zich voordoet: als een kind nog een boterham wil, zeggen de PP's dat het aardiger is wanneer je vraagt: "mag ik nog een boterham?" in plaats van "ik wil nog een boterham!"
De PP's stimuleren, bijvoorbeeld bij een kringgesprek, dat de kinderen luisteren naar elkaar. Het is niet leuk als je wil vertellen dat je met oma naar de kinderboerderij bent geweest, en de rest zit er doorheen te kletsen. Ook vinden PP's het belangrijk dat kinderen antwoord geven wanneer hen iets gevraagd wordt, ook aan elkaar.

En, zoals eerder al genoemd werd, als een kind duidelijk maakt “nee, ik wil niet kroelen”, of “nee, ik wil niet met je spelen”, moeten andere kinderen dit accepteren. De grenzen die een kind zelf aangeeft (als die redelijk zijn) moeten door anderen gerespecteerd worden

De ontwikkeling van de sociale competenties is een continu proces, waarin een doorgaande lijn is waar te nemen. Zo zien PP’s bijvoorbeeld dat een kind van 1,5 jaar alleen maar oog heeft voor ‘die’ auto, en deze wil hebben om mee te spelen. Hij/zij kan nog niet in schatten dat die auto in de hand van een ander kind zit dat op dat moment met dezelfde auto speelt. Dit kind is niet uit op een conflict met dat andere kind, maar is in zijn ontwikkeling nog niet zover om dit op een andere manier op te lossen. Wanneer kinderen drie jaar zijn kunnen ze al meer rekening houden met andere kinderen.

In de sociale ontwikkeling van kinderen is voor onze PP’s een belangrijke rol weggelegd. Zij fungeren als rolmodel en zullen het “goede” voorbeeld geven: een spin trappen we niet dood, maar pakken we op en zetten we buiten; opruimen doen we samen; tijdens het eten en drinken, luisteren we naar anderen die iets te vertellen hebben en wachten we op onze beurt; enz. Ook sluiten zij aan bij spontane rollenspelen om zo het spel en de onderlinge interactie te verrijken.

4.3 Morele competenties (waarden en normen)

In een peuteropvang heersen, misschien nog meer dan in een thuissituatie, duidelijke grenzen en regels. Kinderen leren heel snel wat wel en niet mag, wat in sommige situaties wel en dan weer niet getolereerd wordt.

Eigen aan kinderen is dat ze grenzen verkennen: tot hoever kan ik gaan; welke reactie krijg ik als ik dit doe; hoelang duurt het voor de pedagogisch medewerker boos wordt?
Kinderen zijn hier heel verschillend in: het ene kind heeft veel bravoure, probeert veel uit; een ander kind houdt zich Oost-Indisch doof en is 'heel verbaasd' wanneer het 'tot de orde wordt geroepen'; en nog een ander kind probeert niet zoveel uit en is eigenlijk een beetje bang om een berisping te krijgen.

PP’s beschouwen het corrigeren van een kind als een tweede stap: wanneer een kind iets doet wat niet kan, wordt eerst duidelijk gemaakt dát het iets doet wat niet mag; er wordt ook uitgelegd waarom het niet geaccepteerd wordt, en vragen we of het kind daarmee ophoudt. Vaak worden de kinderen op deze manier 'gestuurd' in hun doen en laten, zonder dat er gevolgen zijn. Soms is dat wel nodig, en reageert de PP naar het kind met stemverheffing. Dat maakt dikwijls al grote indruk. Als een kind nog niet wil luisteren, wordt het even apart gezet van de andere kinderen. Opnieuw wordt er gepraat met het kind waarom het gecorrigeerd wordt, en waarom het even apart moet van de groep.

Heel af en toe gaat een kind zover dat het niet meer uitgelegd wordt: op één of andere manier lukt het dan niet om tot het kind door te dringen of krijgt een kind een driftbui. Het kind wordt dan even apart gezet.
Wel komt de PP er achteraf altijd weer op terug dat het even fout ging, en wordt het weer goedgemaakt. Natuurlijk worden zulke voorvallen altijd bij de mondelinge overdracht of in het digitale schriftje gemeld.

Het corrigeren van de kinderen is soms ook verschillend: het ene kind heeft een andere aanpak nodig dan het andere. Sommige kinderen zijn al van slag wanneer een PP boos praat en boos kijkt, een ander kind is daar veel onverschilliger in en bereik je pas wanneer je het echt apart van de groep zet.
Misschien ten overvloede, maar ter volledigheid: bij de peuteropvang worden er in geen enkel geval 'lijfstraffen' gegeven. Wij vinden dat een tik op de billen in een kinderdagverblijf beslist niet kan.

Naast het corrigeren vinden wij het belangrijk om de kinderen regelmatig te belonen. Dit gebeurt soms door een kind wat te geven (een stickertje of een kaartje wanneer een kind aan het zindelijk worden is, een koekje wanneer het kind z'n beker leeggedronken heeft of, wanneer een kind goed heeft gegeten, krijgt het soms een plakje worst of een cracker)
De PP’s zorgen ervoor dat de kinderen regelmatig een complimentje krijgen, wanneer ze een moeilijke puzzel maken, echt hun best doen om een mooie tekening te maken of goed helpen met opruimen.

Waarden en normen zijn ideeën en opvattingen die beschrijven hoe belangrijk mensen iets vinden. Ze hangen meestal samen met bepaalde gedragingen of gebeurtenissen, waar mensen waarde aan hechten. Normen zijn in

principe de vertaling van waarden in gedragsregels die impliceren waarop mensen zich tot elkaar behoren te gedragen: leren wat wel en niet mag, in onderlinge interactie tussen kinderen, spelenderwijs leren hoe je op een respectvolle manier met elkaar om gaat.

De overdracht van waarden en normen kan plaats vinden langs verschillende lijnen:

1) In de relatie tussen PP en kind (een respectvolle omgang met elkaar, acceptatie van ieder individualiteit)
2) Zorg binnen de groep (respect voor materiaal, dus geen speelgoed kapot maken, aardig zijn voor elkaar, positieve stimulans en uitleg over eigen gedrag)
3) Tijdens activiteiten (tafeldekken, ritme en regelmaat in dagindeling, rituelen zoals liedjes voor het eten).

4.4 Motorische en zintuiglijke competenties

Bij de motorische ontwikkeling wordt onderscheid gemaakt in de grove en fijne motoriek.
Bij de grove motoriek valt te denken aan het leren omrollen, komen tot zitten, lopen, rennen, klimmen; terwijl het bij de fijne motoriek juist om de “fijne” bewegingen gaat, zoals het vasthouden van een potlood, maar ook het oppakken van gekleurde papiersnippers met duim en wijsvinger.
De grove en fijne motorische ontwikkeling loopt door elkaar heen.

Met de VVE methode Piramide worden kinderen gestimuleerd in de ontwikkeling van ***motorische competenties***….

- Zo nu en dan maken de PP’s een 'gymcircuit': er wordt van de tafels, stoelen, matras en kussens een heel 'circuit' gemaakt waar de kinderen kunnen springen, onder de tafel doorkruipen, rollen .../ soms maken de PP’s hierbij gebruik van de materialen van de bso of (als dat aanwezig is) het speellokaal.
- Soms spelen de PP’s bewegingsspellen met de kinderen: Op de tenen lopen, springen, hard met je voeten stampen, heel hard rennen, hoog in de lucht reiken, heel zachtjes lopen zodat niemand je kan horen ..., maar ook spelletjes als “Schipper mag ik over varen”
- Ook de fijne motoriek wordt gestimuleerd: Knippen, prikken, kleuren, verven e.d. staan regelmatig op het programma. Ook de jonge kinderen krijgen een potlood om te gaan 'tekenen' wanneer de oudsten gaan kleuren.

De ***zintuigelijke competenties*** worden onder andere gestimuleerd door:

- het geblinddoekt proeven van verschillende etenswaren en deze smaak benoemen, bv. pasta en pindakaas, zoet en zuur.
- Ook worden zintuigen geprikkeld door de natuur activiteiten door spelen in het zand, spelen met water, zorgen voor de buiten dieren bv vogelzaadbollen, kliederen met modder, plantjes planten en de groei ervan bekijken etc.

Risicovol spel
Risicovol spelen is van grote waarde voor de ontwikkeling van kinderen. Risicovol spel bevat onzekerheid en onvoorspelbaarheid. Een uitdagende omgeving waar kinderen zelf oplossingen kunnen bedenken is een heel belangrijk aandeel in de ontwikkeling van de hersenen van een kind..

Risicovol spelen bevat eigenlijk 6 categorieën:

1. Grote hoogte
2. Snelheid
3. Gevaarlijke gereedschappen
4. Alleen op ontdekking (dus uit het zicht van de volwassenen)
5. Gevaarlijke elementen (rotsblokken)
6. Stoeien en ravotten

In onze kdv-groepen is er tot op zekere hoogte ruimte en aandacht voor risicovol spelen. Iedere locatie heeft een Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, waarin de risico’s en veiligheidsaspecten zijn opgenomen. Onze PP’s bespreken dit periodiek tijdens hun teamoverleggen om deze risico’s en veiligheidsaspecten te evalueren. Zie ook hoofdstuk 11.

4.5 Communicatieve competenties

Hieraan wordt gedurende de dag steeds aandacht besteed. Praten met elkaar is immers de meest voor de hand liggende vorm van communiceren.
PP's besteden veel tijd en aandacht aan zingen, versjes, interactief voorlezen enz.
Tijdens het drinken ontstaan met de kinderen vaak hele gesprekken: een kind vertelt wat het gisteren heeft beleefd, dat de poes ziek is of dat macaroni z'n lievelingseten is. Bij deze gesprekken worden alle kinderen zoveel mogelijk betrokken. De kinderen leren luisteren naar elkaar maar ook wordt de spreekvaardigheid geoefend.
Bij het zingen verzinnen de kinderen vaak zélf liedjes. Dit vinden PP's altijd erg creatief en dit wordt ook gestimuleerd. Sommige kinderen verzinnen prachtige teksten met hele verhalen erin verwerkt.

PP's letten erop om t.o.v. de kinderen zoveel mogelijk te benoemen wat we gaan doen of wat er gaat gebeuren, bij de oudere kinderen, maar zeker ook bij de baby's en dreumesen. 'Ik til je op en dan ga ik jou een flesje geven" of "niet schrikken, je ik maak je mond met een washand schoon".

PP's praten ABN tegen de kinderen. Natuurlijk gaat de PP haar stem automatisch de hoogte in wanneer je het tegen een jong kind hebt, maar we gebruiken hierbij geen baby-taal of verkleinwoorden. PP's gebruiken korte zinnen en noemen eerst de naam van het kind, zodat duidelijk is tegen wie de PP's praten.

Als kinderen woorden fout uitspreken, een verkeerde zinsbouw maken of 'anders' vervoegen worden ze bewust niet verbeterd. Wel blijven PP's het zelf consequent op de juiste manier voordoen. Wanneer kinderen leren praten stimuleren PP's hen om dingen te benoemen in plaats van alleen aan te wijzen.

4.6 Creatieve en beeldende competenties

Doordat wij bij de peuteropvang werken met de Piramidemethode worden er activiteiten, rondom een bepaald thema, voor de kinderen voorbereid, op basis van de ontwikkel behoefte van de kinderen. Er worden activiteiten op creatief gebied aangeboden (plakken, tekenen, verven ...) maar ook bewegingsspelletjes, fantasiespel, er zijn liedjes en boekjes die bij dat thema aansluiten.
Op deze manier is er vanzelf veel afwisseling in de dagelijkse dingen; bijv. bij het thema 'mensen' wordt er een foto gevraagd van het gezin van een kind en wordt daarover gesproken of wordt er een geurdoosje gemaakt met de (parfum)geur van bv mama, bij het thema 'herfst' wordt er een herfsttafel gemaakt om in de sfeer te komen en mogen de kinderen dansen in en tussen de bladeren, en bij het thema 'wonen' wordt er een huis gemaakt van karton waar de kinderen in kunnen spelen.

Een thema wordt in drie tot vier weken tijd helemaal opgebouwd. Zo wordt een voorleesboek niet in één dag uitgelezen, maar worden in de eerste week (fase) met de kinderen de plaatjes in het boek bekeken waarbij de kinderen gestimuleerd worden te benoemen wat zij zien. In de tweede week/fase wordt het boek door de PM-er voorgelezen m.b.v. materialen; in de derde week/fase mogen de kinderen het verhaal naspelen en zijn er attributen en in de vierde week worden er vragen aan de kinderen gesteld 'hoe komt het dat….?, 'wat zou er gebeuren als….? Enz.
PP's letten erop dat de kinderen niet alleen 'voorbewerkte' werkjes doen, maar dat ze ook vrij kunnen tekenen en schilderen, kleien en kleuren. Heerlijk kliederen met verf, uitproberen wat er gebeurt als je kleuren doorelkaar doet, voor de kleintjes gewoon lekker krassen met vetkrijt ... Het gaat hierbij om het proces en niet om een voor volwassenen "mooi" kunstwerkje.

Het overgrote gedeelte van het speelgoed staat bij de peuteropvang voor het grijpen; kinderen kunnen om zich heen kijken en kiezen wat op dat moment hun interesse heeft. Soms wordt speelgoed (bijv. puzzels en blokken) een tijdje weggeborgen, zodat het na een paar maanden weer 'nieuw' is.
Nieuw speelgoed wordt vaak geïntroduceerd bij de kinderen: "kijk eens wat we voor nieuws hebben. Wat is het, wat kan je er allemaal mee doen ..." Natuurlijk gaan de PP's dan uitgebreid meespelen. Soms kiezen PP's er ook bewust voor om nieuw speelgoed niet te introduceren, zodat het reacties bij de kinderen oproept en deze daarna besproken kunnen worden.

PP's kiezen bewust voor het 'betere' speelgoed, dat ruimte biedt aan de fantasie van kinderen. Dus: kisten met Duplo, grote blokken waar alles mee gebouwd kan worden, een verkleedkist met oude kleren, lappen en doeken, een poppenhoek met een keukentje...

Speelgoed bieden PP's aan naargelang de ontwikkeling van het kind: dit ook vanuit het oogpunt dat er bij het kinderdagverblijf voor de oudste kinderen 'nieuwe' dingen blijven. Hiermee willen we voorkomen dat voor de kinderen alles al bekend is en zich gaan vervelen voordat ze 4 jaar worden.

Kinderen die steeds hetzelfde speelgoed/spel kiezen, worden gestimuleerd om ook eens iets anders te gaan doen. Aan een kind dat altijd in de poppenhoek te vinden is, vraagt een PP of het samen met haar een hoge toren wil bouwen. Op die manier proberen we te voorkomen dat kinderen 'blijven steken' in de vertrouwde, bekende activiteiten, en ontdekken ze dat naast het spelen in de zandbak, fietsen ook erg leuk is..
Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt in zgn. jongens- en meisjesspeelgoed.

PP's bieden de kinderen niet alleen 'echt speelgoed' aan, maar ook, naargelang de inspiratie van het moment, kosteloos materiaal.
Een grote koelkastdoos wordt een auto, een paar dozen bij elkaar een gek gebouwd huis, met oude tijdschriften kan heerlijk geknipt en gescheurd worden. Lege verpakkingen in de huishoek of het winkeltje.
Wanneer kinderen aan het fantaseren zijn bij het spelen gaan we hierin mee, of de PP geeft zelf de aanzet. Een rij stoelen is een trein, en kijk nou toch wie er in de trein stapt: een hele dikke olifant! Of de kinderen worden even op weg geholpen: als ze aan het fantaseren zijn dat ze varen, zoeken we samen even waar we een boot van kunnen maken. Een bezem met een handdoek als zeil kan daar prima dienst voor doen!

4.7 Begeleiding en zorg / doelgroepkinderen VE

Twee keer per jaar wordt de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen tijdens het teamoverleg besproken. Hiervoor observeren de mentoren "hun" kinderen met behulp van de observatiemethode LOOQIN. Er wordt gelet op de sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling, zintuiglijke ontwikkeling en de zelfredzaamheid. Deze observatiegegevens worden 2 maal per jaar door de mentor met ouders tijdens een groei-gesprek besproken over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Kinderen tussen 2,5 en 4 jaar die vanuit het consultatiebureau een VE verklaring krijgen komen in aanmerkingen voor een peuterplaats VE. VE staat voor Voorschoolse Educatie. Bij Peuteropvang de Rode Schouw wordt er Voorschoolse Educatie aangeboden (VE) Deze VE verklaring wordt bij het 4e jaar overgedragen door de peuteropvang aan de Abbo basisschool. Hierdoor wordt een doorgaande ontwikkel/leerlijn gewaarborgd.
Deze zogenoemde doelgroep peuters kunnen vanaf 2,5-jarige leeftijd tot het moment waarop zij naar de basisschool uitstromen, 960 uur VE aangeboden krijgen. Op basis van individueel maatwerk is het soms mogelijkheid om doelgroep peuters vanaf 2 jaar te laten instromen.
Hoe deze VE-uren worden verdeeld over anderhalf jaar kunt u op onze website lezen in het document VE URENNORM .

Als er het vermoeden is dat een kind zich anders ontwikkelt dan normaal verwacht kan worden, of wanneer ouders vragen in die richting stellen, wordt ons Zorgprotocol gevolgd. U kunt dit vinden op onze website. Wanneer PP's zelf het gevoel hebben dat er iets niet klopt, wordt dit altijd kenbaar gemaakt aan de ouders, en spreken PP's hun zorg uit. Ook kunnen de PP's behulpzaam zijn met het geven van tips of ouders verwijzen naar de deskundige instanties.

In aansluiting bij de "Wet Passend Onderwijs" zijn ook bij Peuteropvang de Rode Schouw kinderen die zich anders ontwikkelen, of kinderen met een handicap welkom bij onze peutergroep. Hierbij wordt wel de voorwaarde gesteld dat de zorg voor het kind te combineren is met groepsopvang (het mag niet ten koste gaan van de andere kinderen) én mits dat de opvang bij een 'gewone' peutergroep goed is voor het kind in kwestie. Dit wordt dan ook per aanmelding bekeken en afspraken met ouders hierover worden schriftelijk in een aanvullende plaatsingsovereenkomst vastgelegd.

5 Extra activiteiten

Door het jaar heen worden er naast de piramide thema's ook nog extra activiteiten georganiseerd. Soms voor alle kinderen, soms voor de kinderen vanaf 1 jaar, soms voor kinderen zonder en soms samen met hun ouders.
Dit zijn o.a. een sinterklaasfeest, kerstviering, zomerfeest, juffenverjaardagen en een opa & oma week. Hiervoor worden door de PP's via Konnect steeds aparte uitnodigingen verstuurd.

6 Extra dagdelen/ ruilen van dagdelen

Peuteropvang de Rode Schouw biedt voor het kinderdagverblijf als **extra service** de mogelijkheid om opvang af te nemen voor uw kind buiten de vaste dagen. Wanneer u incidenteel opvang nodig heeft op een andere dag, dan kunt u dit schriftelijk aanvragen. Dit doet u via Konnect. Ook annulering van (extra gevraagde) dagdelen doet u via Konnect. In ons huishoudelijk reglement kunt u meer informatie vinden.

7 Doorgaande lijn naar basisonderwijs

Passend bij de doorgaande lijn en de voorbereiding op het basisonderwijs, vindt er een warme overdracht plaats bij de overgang van de bestaande groep naar de kleutergroep. De peuteroverdracht wordt, ongeveer 2 maanden voor de peuter 4 jaar wordt, door de mentor besproken met de ouders en zij tekenen daarbij de toestemming dat dit wordt overgedragen aan de basisschool. Daarna vindt er een warme overdracht plaats tussen de mentor en de kleuterleerkracht. Op die manier kan de kleuterleerkracht naadloos aansluiten op datgene wat de peuter bij de opvang heeft geleerd.
Indien van toepassing doet de mentor van uw zoon/dochter ook een overdracht bij de bso aan de nieuwe mentor van uw kind.

8 Het verlaten van de eigen stamgroep

8.1 Vaste stamgroep

Op onze kindcentra worden kinderen in een vaste stamgroep geplaatst. De stamgroep is een ruimte die leeftijdsgericht is ingericht als speel- en leefruimte. Op dit kindcentrum zijn groepen ingericht voor 0-2 jaar, 2-4 jaar en 4-12 jaar. Zoals eerder beschreven bieden wij ook regelmatig groepsoverstijgende activiteiten aan. Een kind/groepje kinderen (al dan niet uit verschillende groepen) gaat dan gedurende een bepaalde periode van de dag in een andere (groeps)ruimte spelen, specifiek voor dit groepje worden er extra activiteiten aangeboden.
Ook komen er soms peuters meespelen vanuit de dagopvanggroep Mik of vanuit de ZON groep. Zij brengen dan hun eigen begeleiding mee..

Wanneer er een activiteit buiten de eigen groep of de tuin gedaan wordt, gaat altijd de vaste PP mee en wordt het Protocol uitstapjes en vervoer van kinderen 9.6.74 gevolgd.

8.2 Incidenteel gecombineerde groep

Soms kan er een gecombineerde groep gevormd worden van 2 of zelf alle 3 de leeftijdsgroepen. Dit kan voorkomen bijv. tijdens haal- en brengtijden en of tijdens pauzes van de medewerkers. Dit wordt uitgelegd aan ouders tijdens het intakegesprek.

Wanneer er groepen worden samengevoegd op studiedagen of tijdens schoolvakanties (wanneer er heel weinig kinderen aanwezig zijn) wordt dit vooraf aan de ouders bekend gemaakt via de ouderapp. Tevens wordt dan meegedeeld welke medewerkers er die dag zullen werken.

Voorwaarde is dat de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio) hiertoe de mogelijkheid biedt. De www.1ratio.nl rekentool is hierbij leidend.

De gecombineerde groep zal meestal gebruik maken van de groepsruimte van de groep Mik 0-4 jr. Als hierin een andere keuze gemaakt wordt, heeft dit te maken met de aanwezige kinderen van dat moment.

Tijdens een gecombineerde groep houden we rekening met de leeftijden van de kinderen en het activiteitenaanbod. Eén PP richt zich op de jonge kinderen en een pedagogisch medewerker op de bso kinderen. We zorgen altijd voor voldoende uitdagende activiteiten en voor duidelijkheid in de dagindeling.
In de gecombineerde groep houden wij het dagritme van het kinderdagverblijf aan. Dit is het zelfde ritme als de kinderen van de buitenschoolse opvang gewend zijn in de vakantie. Doordat wij een klein kindcentrum zijn, zijn alle pedagogisch medewerkers bekende en vertrouwde personen voor de kinderen en ouders.

8.3 Incidenteel gecombineerde locaties

Wanneer groepen van 2 verschillende locaties worden samengevoegd (tijdens vakantieperioden of door een langdurige calamiteit) worden ouders hiervan ook schriftelijk op de hoogte gesteld via de ouderapp.

8.4 Borging emotionele veiligheid bij gecombineerde opvangdagen

Wij dragen er zorg voor dat de emotionele veiligheid tijdens deze momenten gewaarborgd wordt, door:

- dat de PP bekend is op de locatie en een bekend gezicht is voor alle leeftijden;
- dat de vaste PP van de stamgroep, zorgdraagt voor een goede en duidelijk overdracht naar de collega's;
- de ouders op de hoogte te houden van de routines en procedures tijdens breng- en haalmomenten. Hierdoor begrijpen zij hoe de dag is georganiseerd en kunnen zij hun kinderen hierop voorbereiden.
- alert te zijn op tekenen van stress of ongemak bij kinderen. Onze PP's reageren empathisch en zorgen ervoor dat kinderen zich gehoord en begrepen voelen. Zij geven kinderen de ruimte om hun gevoelens te uiten.

9 Vier ogen principe

Binnen Peuteropvang de Rode Schouw zorgen wij ervoor dat het vier ogen principe conform de wetgeving geregeld is. Dat houdt in dat het gebouw op verschillende locaties altijd door minimaal twee PP's geopend en afgesloten wordt. Als dit niet het geval is wordt er alleen geopend en vervolgens geskypet/videobellen via facetime of teams met een andere groep. Gedurende de dag zorgen wij ervoor dat er tussen 08.45 en 17.00 uur. meerdere PP's aanwezig zijn in het gebouw of in de groepen. De PP's in deze zin zijn de PP's van een andere groep, directeur kinderopvang, beleidsmedewerkers, directeur onderwijs, stagiaires of leerkrachten.
PP's op kinderdagverblijf groepen werken 9 uur per dag met een half uur pauze. De PP's gaan tussen 12.30-13.00 of 13.00-13.30 uur of (13.30-14.00 uur wanneer er drie PP's zijn) met pauze.

De precieze uitwerking is met instemming van de oudercommissie vastgelegd in het Protocol 4-ogen-principe. K.H. 9.5.53. Ouders kunnen dit inzien bij de PP's en op de website. Jaarlijks wordt met de oudercommissie besproken/geëvalueerd hoe dit verloopt. Ouders kunnen dit terug lezen in de notulen van de oudercommissie vergadering.

10 Inzet personeel en (het afwijken van) de BKR-regeling:

10.1 Roostertijden

Pedagogisch professionals op KDV-groepen werken 9 of 9,5 uur per dag (07.30-17.00/17.30 uur, 06.30-16.30 uur, 07.00-17.00 u., 08.15/08.45-18.15 uur en hebben een half uur pauze. Die pauzes vinden plaats van tussen 12.30 en 14.00 u.
Als er halve dagen gewerkt wordt dan zijn de tijden van 06.30/07.00/07.30 u. tot 12.30/13.00/13.30 u. of 08.15/08.45 u. tot 13.00/13.15/13.30 u. en van 12.15/12.45/13.00/13.15 u. tot 17.00/17.30/18.15 u.

10.2 Groepsgrootte

Voor het benodigde aantal pedagogisch medewerkers per dagdeel hanteren wij de BKR(Beroepskracht-Kind-Ratio) en de max. groepsgrootte van de stamgroepen conform de Landelijke Beleidsregels.

Voor onze dagopvanggroepen geldt daarom globaal de volgende verdeling:

- In een verticale groep voor kinderen van 0 tot 2 jaar van 8 kinderen, welke begeleid wordt door minimaal 2 Pedagogisch professionals, mogen maximaal 6 kinderen jonger dan 1 jaar aanwezig zijn.
- In een verticale groep voor kinderen van 0 tot 4 jaar van 12 kinderen, welke begeleid wordt door minimaal 2 Pedagogisch professionals, mogen maximaal 8 kinderen jonger dan 1 jaar aanwezig zijn.
- In een verticale groep voor kinderen van 0 tot 4 jaar groter dan 12 kinderen (13 tot maximaal 16) met 3 Pedagogisch professionals mogen maximaal 8 kinderen jonger dan 1 jaar aanwezig zijn.
- Een verticale groep van kinderen van 0 tot 4 jaar met meer dan 8 kinderen jonger dan 1 jaar is niet toegestaan.
- Een verticale groep van kinderen van 2 tot 4 jaar bestaat uit maximaal 16 kinderen met 2 Pedagogisch professionals.

10.3 Afwijken van de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio)

Het is toegestaan dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de BKR nodig zijn. Dit kan voorkomen bij aanvang en sluiting en tijdens de pauzes. Dit is voor 08.45 u., tussen 12.30-14.00 u. en na 17.00 u.
We zetten dan minimaal de helft van het aantal PP's in die volgens de BKR verplicht is en we ronden altijd af naar boven. (Bijv. wanneer er 3 PP's nodig zijn en je deelt dit door de helft zou je 1,5 PP in moeten zetten. Dat is natuurlijk niet mogelijk, dus dan worden er 2 PP's ingezet.)
Deze momenten zijn vanuit onze pedagogisch overweging het meest geschikt omdat de kinderen aan het begin en het einde van de dag niet allemaal tegelijk binnenkomen of weggaan en tussen de middag er vaak een aantal kinderen liggen te slapen. Hierdoor kan de aanwezige PP toch voldoende aandacht hebben voor de aanwezige/wakkere kinderen.

Het directeur kinderopvang kan actuele roosters (met de duur van de pauze) en presentielijsten (met aankomst en vertrektijden) overleggen aan de GGD tbv het inspectiebezoek.

10.4 Extra dagdelen

Ouders worden middels dit pedagogisch beleidsplan geïnformeerd over de inzet van de beroepskrachten en de afwijkende tijden. Voor informatie over bv extra dagdelen afnemen en overige informatie over Peuteropvang de Rode Schouw etc. verwijzen wij u door naar ons huishoudelijk reglement (K.H.9.6.73) welke u heeft ontvangen bij het contract.

10.5 Vervanging

Wanneer onze PP's ziek zijn, vakantie hebben of een vrije dag, dan worden zij vervangen door gediplomeerde invalkrachten. (Zie hiervoor ook hdst 1.1)
Bij een lage bezetting kunnen de po groepen worden samengevoegd. Er wordt uiteraard gekeken of dit volgens de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio) mogelijk is en er wordt gekeken hoeveel PP's dan ingezet moeten worden.

10.6 Achterwachtregeling

Het kan voorkomen dat een PP, gedurende een dagdeel, alleen op de groep staat (wanneer er weinig kinderen ingepland zijn). Er is dan altijd een achterwacht geregeld. Dit wordt in het groepslogboek aangegeven. De achterwacht kan worden verzorgd door de locatie hoofd, beleidsmedewerkers, directeur-bestuurder of de PP's van de kdv/po groepen. Voor de locaties in de scholen, kunnen tijdens de schooltijden ook de leerkrachten achterwacht zijn. Als het rooster al is gemaakt en er doet zich een wijziging voor, dan regelt de PP zelf nog wie de achterwacht is. De achterwacht dient binnen een kwartier op de locatie te kunnen zijn. Voor Locatie de Rode Schouw is Locatie Dorpsstraat de achterwacht.

11 Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

In het kader van de Wet IKK moeten kinderopvangorganisaties per 1 januari 2018 een beleidsplan veiligheid en gezondheid vaststellen. We vinden het belangrijk dat PP's zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin.

In het beleidsplan staat omschreven welke risico's er zijn en welke maatregelen daartegen worden getroffen. Daarnaast moet worden beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's.
Alle ouders worden geïnformeerd van het bestaan van het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid tijdens het intakegesprek. Ook kunnen zij het lezen in de ouderapp.

Ieder teamoverleg bespreekt het directeur kinderopvang een onderdeel van het beleidsplan veiligheid en gezondheid met de PP's. Aan de hand van de uitkomsten wordt er indien nodig een actieplan gemaakt. Tijdens het teamoverleg is het beleidsplan veiligheid en gezondheid een vast agendapunt om het beleid actueel te houden.
Eenmaal per jaar wordt het plan aan de oudercommissie voorgelegd. Zij kunnen opmerkingen/aanvullingen bespreken met het directeur kinderopvang van de locatie. De opmerkingen worden dan door het directeur kinderopvang meegenomen in het eerstvolgende teamoverleg.

12 Deskundigheid(sbevordering)

12.1 EHBO

Jaarlijks wordt er een plan opgesteld ter bevordering van de deskundigheid van de PP's van Peuteropvang de Rode Schouw. Kinder-EHBO is een van de verplichte cursussen. Elke vaste PP en invalkracht beschikken over kinder-EHBO of over een BHV-diploma waarbij kinder-EHBO is verwerkt, en volgen jaarlijks bijscholing om hun kennis up to date te houden en gecertificeerd te blijven.

12.2 Taalniveau 3F

Bij peuteropvang de Rode Schouw beschikken alle PP's over een voldoende taalniveau waaronder specifiek spreekvaardigheid, luistervaardigheid en leesvaardigheid op niveau 3F.

13 Inzet overige volwassen

Beroepskrachten in opleiding
Het takenpakket van Beroepskrachten in opleiding en stagiaires staat beschreven in ons protocol stage beleid BOL en BBL K.H. 9.5.13.